

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 188/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **DREVOIMPORT s.r.o.**, Kolačno 2, IČO 44 782 179, zastúpenej Weis & Partners s.r.o., Priemyselná 1/A, Bratislava, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sfk/82/2023 z 1. augusta 2024 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 27. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy rozsudkom najvyššieho správneho súdu sp. zn. 4Sfk/82/2023 z 1. augusta 2024 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, domáha sa priznania finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Daňový úrad Trenčín, pobočka Partizánske (ďalej len „správca dane“) rozhodnutím č. 103998692/2016 z 28. septembra 2016 (ďalej len „prvé rozhodnutie správcu dane“) sťažovateľke určil rozdiel v sume nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty 105 244,80 eur, t. j. znížil uplatnený nadmerný odpočet za zdaňovacie obdobie október 2013 zo sumy 124 305,06 eur na sumu 19 060,26 eur.

3. Na odvolanie sťažovateľky Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) rozhodnutím č. 100302674/2017 z 15. februára 2017 (ďalej len „prvé rozhodnutie žalovaného“) potvrdilo prvostupňové rozhodnutie správcu dane.
4. Proti prvému rozhodnutiu žalovaného sťažovateľka podala správnu žalobu na Krajskom súde v Trenčíne, ktorý rozsudkom č. k. 13S/34/2017-186 z 27. júna 2018 prvé rozhodnutie žalovaného spolu s prvým rozhodnutím správcu dane zrušil a vec vrátil daňovému úradu na ďalšie konanie a rozhodnutie (ďalej aj „prvý rozsudok krajského súdu“).
5. Správca dane následne rozhodnutím č. 101614596/2019 z 3. júla 2019 opätovne určil sťažovateľke totožný rozdiel v sume nadmerného odpočtu (ďalej len „druhé rozhodnutie správcu dane“).
6. Rozhodnutím č. 100215667/2020 z 20. januára 2020 (ďalej len „druhé rozhodnutie žalovaného“) žalovaný potvrdil druhé rozhodnutie správcu dane napadnuté odvolaním sťažovateľky.
7. Krajský súd rozsudkom č. k. 11S/44/2020-267 z 18. novembra 2020 (ďalej len „druhý rozsudok krajského súdu“) zamietol správnu žalobu sťažovateľky proti druhému rozhodnutiu žalovaného.
8. Na základe kasačnej sťažnosti sťažovateľky najvyšší správny súd rozsudkom sp. zn. 6Sžfk/24/2021 z 15. novembra 2022 druhý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie (ďalej len „prvý rozsudok najvyššieho správneho súdu“).
9. Krajský súd následne vydal rozsudok č. k. 13S/1/2023-70 z 19. apríla 2023, ktorým správnu žalobu sťažovateľky opätovne zamietol (ďalej len „tretí rozsudok krajského súdu“).
10. Proti tretiemu rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala kasačnú sťažnosť, ktorou namietala, že v treťom rozsudku krajského súdu absentuje odôvodnenie vzťahujúce sa na uvedenie zdroja, z ktorého má údajne vyplývať, že iné články dodávateľsko-odberateľského reťazca mali predávať dodávaný tovar (cukor) pod trhovú cenu, ako aj náležité odôvodnenie odchýlenia sa od právne záväzných záverov uvedených v prvom rozsudku krajského súdu, ktorý pôvodne zaviazal žalované daňové orgány k tomu, aby doplnili dokazovanie smerujúce k zisteniu, či sťažovateľka sa zúčastnila karuselového obchodu zneužívajúceho právo na odpočet DPH a či vedela alebo mohla vedieť o tom, že ostatní účastníci dodávateľsko-odberateľského reťazca toto právo na odpočet DPH zneužívajú. Daňové orgány sa podľa názoru sťažovateľky neriadili pokynom uvedeným v prvom rozsudku krajského súdu, pričom spolu s krajským súdom dospeli k záveru, že dôvodom na nepriznanie práva na odpočet DPH u sťažovateľky je nesplnenie hmotnoprávnych podmienok (neexistencia zdaniteľného obchodu, t. j. dodávok cukru).
11. Najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom kasačnú sťažnosť sťažovateľky zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

12. Sťažovateľka považuje za neakceptovateľné, že sa najvyšší správny súd v napadnutom rozsudku uspokojil s odôvodnením tretieho rozsudku krajského súdu, ktoré bolo založené na nepreskúmateľnom odôvodnení správnu žalobou napadnutých v poradí druhých rozhodnutí daňových orgánov, ktoré zmätočne a nejednoznačne na jednej strane tvrdili, že v posudzovanej veci došlo k zneužitiu práva na odpočet DPH, pričom sťažovateľka mohla a mala vedieť,

že sa zúčastnila podvodného karuselového obchodu, no zároveň konštatovali aj absenciu hmotnoprávnych podmienok na priznanie odpočtu DPH.

13. Sťažovateľka namieta, že najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom prehľbil nepredvídateľnosť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, keďže toleruje, aby v tej istej veci existovali celkom protichodné závery správnych súdov, keď v inom správnom súdnom konaní týkajúcom sa toho istého zdaniteľného obchodu sa potvrdila existencia zdaniteľného obchodu ako takého (tovar bol dodaný), no v prejednávanej veci už tomu tak nie je (tovar nebol údajne dodaný).

14. Napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu aproboval podľa názoru sťažovateľky mylný výklad procesných pravidiel prerozdelenia dôkazného bremena daňovými orgánmi, keď tieto pravidlá neprímerane a nepresvedčivo pripísali na ťarchu sťažovateľky. Najvyšší správny súd zasiahol do práva sťažovateľky na pokojné užívanie jej majetku, keď akceptoval prax správcu dane, ktorou správca dane extenzívne prenáša dôkazné bremeno na sťažovateľku k preukázaniu skutočností, ktoré má preukázať úplne iný daňový subjekt. Porušenie zákazu diskriminácie sťažovateľka vidí v tom, že najvyšší správny súd aproboval prax správcu dane, ktorá uprednostňuje vybranie a vymáhanie dane u toho daňového subjektu, u ktorého je to z hľadiska vymáhateľnosti práva jednoduchšie.

15. Sťažovateľka uvádza, že je ústavne neakceptovateľné, aby sa o jej nároku rozhodovalo vyše 10 rokov, pričom to boli práve orgány verejnej moci, ktoré už v tejto veci vydali minimálne 3 nezákonné rozhodnutia. Sťažovateľka v súvislosti s namietanými prietrahmi poukazuje, že práve štát ako taký má byť garantom spravodlivého procesu a práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie označených základných práv sťažovateľky podľa ústavy a práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

17. Sťažovateľka namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu o zamietnutí kasačnej sťažnosti, ktorý je podľa jej názoru neakceptovateľný a nepredvídateľný, keďže toleruje existenciu celkom protichodných záverov správnych súdov o otázke existencie zdaniteľného obchodu. Namieta tiež nesprávne posúdenie otázky rozloženia a presunu dôkazného bremena medzi daňovým subjektom a správcou dane v daňovom procese.

18. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že procesné postupy v daňovom konaní, zisťovanie a hodnotenie skutkového stavu, ako aj výklad či aplikácia podústavného práva sú primárne zverené správcovi dane. Ústavný súd opakovane zvyrazňuje svoje ústavné postavenie nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) mimo systému všeobecného súdnictva. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu

ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

19. Úlohou ústavného súdu bolo v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti posúdiť, či sa najvyšší správny súd náležite vysporiadal s podstatnými námietkami sťažovateľky a či konanie pred ním nebolo poznačené takou vadou, ktorá by opodstatňovala kasačný zásah ústavného súdu.

20. Napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu, ktorý konal a rozhodoval ako súd kasačný, nemožno hodnotiť izolovane, ale iba v kontexte s tretím rozsudkom krajského súdu a zároveň v kontexte s rozhodnutiami správnych orgánov, ktoré mu predchádzali.

21. Ústavný súd poukazuje na tú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku kasačného súdu, v ktorej uvádza, že krajský súd vyhovel primárnej inštrukcii kasačného súdu, ktorú tento vyslovil v zrušujúcom rozsudku (sp. zn. 6Sžfk/24/2021 z 15. novembra 2022), a z jeho (tretieho) rozsudku jednoznačne vyplýva, čo bolo v súdnej veci dôvodom na nepriznanie práva na odpočítanie DPH. Krajský súd toto nezameniteľne (a opakovane) špecifikoval v odôvodnení rozsudku a následne vo vzťahu k tomuto právnemu dôvodu testoval aj nadväzujúce zákonné podmienky, keď uviedol, že týmto dôvodom bolo nesplnenie tzv. hmotnoprávných podmienok na priznanie práva na odpočet dane a že neboli splnené zákonné podmienky na to, aby toto právo mohlo byť sťažovateľke priznané.

22. Kasačný súd dospel k záveru, že tretí rozsudok krajského súdu je zrozumiteľný, v podstatných pre vec relevantných právnych otázkach jednoznačný a nevykazuje žiadne také vady, ktoré by vyvolávali stav jeho zmätočnosti, pričom je potrebné uviesť, že sťažovateľka v kasačnej sťažnosti nenamietala nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom [§ 440 ods. 1 písm. g) SSP] a najmä nenamietala, že krajský súd nesprávne právne posúdil dôvod na nepriznanie práva na odpočet DPH vo vzťahu k jej osobe. Vychádzajúc z tohto parciálneho záveru aprincípu viazanosti kasačného súdu kasačnou sťažnosťou (§ 445 ods. 2 SSP), najvyšší správny súd v tomto konaní nemal právny základ na to, aby akýmkoľvek spôsobom preskúmaval tento záver krajského súdu a musel vychádzať z toho, že táto skutočnosť nie je v rámci kasačného konania sporná.

23. Predmetný záver je pritom relevantný najmä vo vzťahu k tej kasačnej námietke sťažovateľky, že krajský súd ani po zrušení jeho skoršieho rozsudku a vrátení veci na ďalšie konanie kasačným súdom neuviedol, z akého zdroja vychádzal, keď dospel k záveru, že sťažovateľka kupovala a predávala cukor pod hodnotu trhovej ceny. Ak je totiž v kasačnom konaní nesporné, že dôvodom pre nepriznanie práva na odpočítanie DPH v súdnej veci je nesplnenie hmotnoprávných podmienok na priznanie tohto práva (čo sťažovateľka v kasačnom konaní nenapáda), potom je otázka ceny cukru (a to bez ohľadu na jej výšku, príp. zdroj, z ktorého správca dane, žalovaný alebo krajský súd vychádzali) bez právnej relevancie. Relevantná by bola, keby – v súlade

s pokynom kasačného súdu – krajský súd v novom konaní pri odstraňovaní zmätočnosti svojho skoršieho rozsudku dospel k záveru, že dôvodom na nepriznanie práva na odpočítanie DPH bola v súdnej veci účasť sťažovateľky na daňovom podvode.

24. V súvislosti s námietku sťažovateľky, že jej orgány verejnej správy pripísali na ťarchu, že nebol známy pôvod cukru, resp. jeho konečná spotreba, kasačný súd uviedol, že aj táto jeho námietka vykazovala relatívne nízku mieru konkrétnosti. V tomto kontexte je však potrebné dodať, že predmetný záver orgánov verejnej správy bol vyslovený aj v súvislosti s inými zisteniami správcu dane, resp. žalovaného, ktoré v súhrne mali spochybnit' existenciu reálnosti zdaniteľných obchodov, tak ako ich sťažovateľka deklarovala vo vzťahu k orgánom verejnej správy. Ak je totiž sporný pôvod tovaru, príp. súvisiace objemové ukazovatele, toto nepochybne môže (v kombinácii s inými okolnosťami) viesť ku kvalifikovanému spochybneniu konkrétneho zdaniteľného obchodu. Za týchto okolností (napr. v kontexte neznámeho pôvodu tovaru generickej povahy) môže byť sporné napr. to, či tovar vôbec dodala iná zdaniteľná osoba, ktorá skutočnosť sama osebe predstavuje nesplnenie jednej z hmotnoprávnych podmienok na priznanie práva na odpočítanie dane, resp. nepreukázanie tejto podmienky daňovým subjektom. Ako je však už uvedené, sťažovateľka predmetnú námietku žiadnym konkrétnym spôsobom nerozvinula, a preto sa s ňou kasačný súd mohol a musel vysporiadať len všeobecným spôsobom, t. j. tak, ako to vyplýva z tejto časti odôvodnenia rozsudku.

25. V súvislosti s ďalšou argumentáciou sťažovateľky ústavný súd skúmal, ako sa kasačný súd vysporiadal s námietkou sťažovateľky o odklone od rozsudku krajského súdu vo veci sp. zn. 11S/115/2017 (tá istá sťažovateľka, iné zdaňovacie obdobie, pozn.). Kasačný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na bod 58 tretieho rozsudku krajského súdu, v ktorom je uvedené: *„Vzhľadom k tomu, že dôvodom nepriznania odpočtu DPH bolo v tomto konaní spochybnenie existencie tovaru, sú naň závery z rozsudku sp. zn. 11S/115/2017 neaplikovateľné, nakoľko v uvedenom konaní správny súd konštatoval dôvodnosť namietanej dĺžky daňovej kontroly a preto aj nezákonnosť daňového protokolu, dôvodnosť námietky porušenia procesných práv byť prítomný na výsluchu svedka a dôvodnosť námietky týkajúcej sa vedomosti žalobcu na zneužití práva na odpočet DPH.“* Krajský súd teda stručne, ale jasne odôvodnil, že v rámci rozhodovania v súdnej veci nie je dôvodné vychádzať z iného rozhodnutia v obdobnej veci, keďže právne relevantné okolnosti vecí neboli identické. Tomuto záveru krajského súdu kasačný súd prisvedčil a zdôraznil, že nebolo opodstatnené, aby sa krajský súd v komparatívnom režime s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 11S/115/2017 detailne venoval otázkam o vedomosti žalobkyne na zneužití práva na odpočet DPH, keďže ako dôvod na nepriznanie práva na odpočet dane bolo v súdnej veci ustálené nesplnenie hmotnoprávnych podmienok, nie zneužitie práva, resp. účasť sťažovateľky na daňovom podvode.

26. V súvislosti s námietkou sťažovateľky, že krajský súd sa v napadnutom treťom rozsudku nevysporiadal s iným rozsudkom krajského súdu (sp. zn. 13S/34/2017, t. j. s prvým rozsudkom, ktorý bol vydaný práve v tejto veci), kasačný súd uviedol, že v skoršom zrušujúcom rozsudku kasačný súd krajský súd neinštruoval k tomu, aby sa s uvedeným rozsudkom osobitne vysporiadal, pričom tento tak napriek tomu urobil (bod 57). Z odôvodnenia tretieho rozsudku krajského súdu, na ktoré poukazuje v napadnutom rozsudku kasačný súd, vyplýva, že správne orgány vo svojich rozhodnutiach konštatovali ako dôvod nepriznania práva na odpočet DPH nesplnenie hmotnoprávnych podmienok a k podvodnému konaniu sa vo svojich rozhodnutiach vyjadrovali

výlučne poukazujúc na predchádzajúce rozhodnutie správneho súdu v predmetnom konaní. Krajský súd doplnil, že správne orgány neodôvodnili nepriznanie práva na odpočet DPH účasťou sťažovateľky na podvodnom konaní a neuvádzali duplicitný dôvod nepriznania práva na odpočet DPH. Podľa názoru kasačného súdu je takáto justičná reakcia na skoršie rozhodnutie vo veci primeraná jej okolnostiam. Kasačný súd tiež doplnil, že prvý rozsudok v súdnej veci (sp. zn. 13S/34/2017) neobsahoval právne záväzný názor krajského súdu o tom, že sa daňový subjekt dopustil daňového podvodu alebo konania majúceho povahu zneužitia práva na úseku DPH, iba skonštatoval, že orgány verejnej správy majú oprávnenie skúmať, či sa daňový subjekt dopustil daňového podvodu, resp. zneužitia práva. Najvyšší správny súd poukázal na to, že skutkové a právne okolnosti, v rámci ktorých rozhodoval krajský súd pri vydaní rozsudku sp. zn. 13S/34/2017, neboli identické so situáciou, v ktorej bol krajský súd pri vydaní rozsudku sp. zn. 13S/1/2023 (predmet tohto konania). Zmeny v okolnostiach (pozn.: nové administratívne konanie na základe zrušujúceho rozsudku krajského súdu sp. zn. 13S/34/2017, resp. nové administratívne rozhodnutia vo veci, ako aj právne názory formulované kasačným súdom vo veci sp. zn. 6Sžfk/24/2021) logicky redukujú relevanciu právnych názorov vyslovených v rozsudku sp. zn. 13S/34/2017 – v kontexte požiadavky ich skúmania a odôvodnenia pre účely nového (v poradí tretieho) rozhodovania vo veci, a to o to viac, že (ako to je už uvedené) predmetný rozsudok žiadny hmotnoprávne relevantný právny názor neobsahoval.

27. Ústavný súd už v minulosti konštatoval, že správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonnosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého.

28. Sťažovateľka, ktorá je v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpená, stavia ústavný súd do pozície súdu vyššej (ďalšej) inštancie, ktorý by mal nanovo prehodnocovať skutkový stav a z neho vyplývajúce právne závery. Takýto postup však s odkazom na už citovanú judikatúru nie je v konaní podľa čl. 127 ústavy možný.

29. Ústavný súd konštatuje, že z napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu vyplývajú konkrétne skutkové a logické právne závery, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať. Podľa názoru ústavného súdu nevykazuje napadnutý rozsudok prvky arbitrárnosti, je zrozumiteľný a akceptovateľne odôvodnený. V zmysle svojej judikatúry ústavný súd považuje za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchýlne od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06), čo však nie je tento prípad.

30. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho správneho súdu nestotožňuje, sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o neakceptovateľnosti a zjavnej neodôvodnenosti alebo nepredvídateľnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

31. Pre posúdenie zachovania základného práva na súdnu ochranu je relevantné, že pri rozhodovaní o kasačnej sťažnosti sa kasačný súd zrozumiteľne a ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s argumentáciou sťažovateľky a objasnil závery, ktoré ho viedli k jej zamietnutiu. Argumentáciu najvyššieho správneho súdu ústavný súd považuje v okolnostiach posudzovanej veci za dostatočnú a zrozumiteľnú, založenú na právnych záveroch, ktoré majú oporu v zákone, resp. nepopierajú podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení relevantných právnych predpisov v súvislosti s rozhodovaním o kasačnej sťažnosti.

32. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu ako celku dospel k presvedčeniu, že mu nemožno pripísať charakter excesu, ktorý by v sebe zahŕňal črty svojvôle, a preto je potrebné ho považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nemá dôvod v tomto prípade zasahovať.

33. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

34. Právna vec sťažovateľky sa týka rozhodovania správnych orgánov v daňovom konaní. V tomto smere je potrebné odkázať na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), týkajúcu sa aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru, z ktorej vyplýva, že vylučuje jeho aplikáciu na veci daňové, argumentujúc, že tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci (rozsudok Veľkej komory ESLP z 23. 11. 2006, vo veci Jussila proti Fínsku, č. 73053/01, bod 45, rozsudok Veľkej komory ESLP z 12. 7. 2001 vo veci Ferrazzini proti Taliansku, sťažnosť č. 44759/98, body 24 a 31). Výnimku z tejto zásady ESLP pripúšťa len v takých daňových veciach, kde daňové konanie považuje za konanie trestné.

35. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že správne orgány vo veci sťažovateľky neuložili sankciu za porušenie právnej (zákonnej) povinnosti. Nie je tak naplnená požiadavka druhého kritéria z troch tzv. Engellovských kritérií, ktorých naplnenie umožňuje charakterizovať vnútroštátne konanie trestného charakteru a konštatovať aplikabilitu čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 183/2021). Ústavný súd preto dospel k záveru, že vo veci sťažovateľky nie je aplikovateľný čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na uvedené odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

36. Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že ústavná sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to,

aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

37. Ústavný súd konštatuje, že zo strany najvyššieho správneho súdu ako jediného označeného porušovateľa nemôže v čase doručenia ústavnej sťažnosti dochádzať k porušovaniu označeného základného práva sťažovateľky, keďže konanie v právnej veci sťažovateľky je právoplatne skončené (26. augusta 2024).

38. Ústavná sťažnosť sťažovateľky v posudzovanom prípade nesmeruje proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu kasačného súdu do jej označených práv, preto ju ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 20 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 14 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu:

39. Ústavný súd dáva do pozornosti svoju stabilizovanú judikatúru, v ktorej zdôrazňuje, že čl. 12 ústavy má charakter ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Toto ustanovenie ústavy je vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ak ústavný súd nedospeje k záveru, že boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa, neexistuje ani dôvod na vyslovenie porušenia označených ustanovení ústavy (m. m. IV. ÚS 119/07).

40. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 14 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd konštatuje, že ich porušenie sťažovateľka namieta v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže dospel k záveru, že napadnutým rozsudkom kasačného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu označených práv, v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 14 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu. Preto aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

41. Ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, preto rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie a ústavný súd sa nimi už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu